

STYRESAK

Saksnummer: 26/20

Sakskategori: beslutningssak

Sakstittel: Høring - NOU 2020:3 Ny lov om universiteter og høyskoler

---

Til:	Styret
Fra:	Direktøren
Dato:	30.05.2020
Saksbehandler:	Seksj. studier, forskning og formidling Seksj. Virksomhetsstyring Direktør
Arkivnr:	

---

1. Saksdokumenter

- Saksutredning
- Vedlegg 1: Innkalling til ekstraordinært styremøte (zoom) med redegjørelse for saken og intern behandling, 20. mai 2020.

2. Saksutredning

2.1 Bakgrunn

Det vises til direktørens innkalling til ekstraordinært styremøte 3. juni, sendt ut 20. mai 2020, og redegjørelsen for behandlingen av høringen på Kunsthøgskolen, samt sammendrag av utvalgets anbefalinger (vedlegg 1).

Saken er tatt opp i ledergruppen, med tillitsvalgte, med studentrådet og det er gitt anledning for ansatte til å spille inn på saken. Fristene internt har vært for korte og det er derfor også opplyst om muligheten for å spille inn direkte i høringen. Fristen for å inngi høringssvar er 5. juni 2020.

2.2 Utredning

Det er gitt forslag uttalelser til kapitler i loven av særlig interesse for Kunsthøgskolen i Oslo.

- Formål og virkeområde (kap 1)
- Virksomhet og ansvar (kap 2)
- Organisering og ledelse ved statlige institusjoner (kap 3)

- Læringsmiljø og studentrepresentasjon (kap 7)
- Undervisning, vurdering, sensur, klage og utstedelse av vitnemål (kap 8)
- Sanksjoner ved uønsket adferd (kap 10)
- Ansettelse (kap 11)

Når det gjelder lovens kapittel 3 er utvalget delt. Både flertallets og mindretallets forslag er presentert. I dette kapittel er forslag til høringsvar markert med enig/uenig, det er altså opp til styret å avgjøre om styret anser seg enig eller uenig med forslagene.

I det følgende er forslag til høringsuttalelser organisert i henhold til lovens kapitler. Det er presentert utsnitt av loven som det gis uttalelse til. Uttalelsene fremkommer i kursiv.

Kapittel 1 Formål og virkeområde

§ 1-1. Formålet med universiteter og høyskoler

Universiteter og høyskoler skal

- a) frembringe og spre ny kunnskap basert på vitenskapelige og kunstneriske metoder i tråd med internasjonale standarder

Kunsthøgskolen støtter at lovforslaget skjelner mellom formål (kap 1) og oppgaver (kap 2) - og at forslag til formålet med universiteter og høyskoler er presist formulert. Vi mener at det er svært positivt at ny kunnskap basert på vitenskapelige og kunstneriske metoder fremheves sentralt som formålet med loven. Dette henger godt sammen med lovens likestilling mellom kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning og med vedtaket i 2018 om å opprette ny ph.d. grad basert på kunstnerisk utviklingsarbeid.

§ 1-2. Lovens virkeområde

Loven gjelder for universiteter og høyskoler som gir utdanningstilbud akkreditert etter denne loven, eller som har oppnådd akkreditering, jf. § 15-1, som

- a) universitet
- b) vitenskapelig høyskole eller
- c) høyskole.

Kunsthøgskolen viser til ovenstående kommentar til lovens formålsparagraf, hvor vitenskapelige og kunstneriske metoder fremmes som likestående formål. I lys av dette fremstår det inkonsekvent å anvende begrepet "vitenskapelig" om en institusjonskategori, som også inkluderer institusjoner med utdanning med sterkt innslag av kunstneriske metoder og fagutvikling basert på kunstnerisk utviklingsarbeid, slik som Kunsthøgskolen i Oslo. Kunsthøgskolen viser til at den engelske oversettelsen av begrepet "vitenskapelig høyskole" er "specialized university".

Kunsthøgskolen anbefaler at f.eks. begrepet “spesialisert universitet” eller «spesialuniversitet» anvendes i stedet for begrepet “vitenskapelig høyskole” gjennom hele UH-loven og i tilhørende forskrifter.

Kapittel 2 Virksomhet og ansvar

§ 2-1. Institusjonenes oppgaver

Universiteter og høyskoler skal

- a) tilby høyere utdanning på høyt internasjonalt nivå, basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap

Formuleringen «forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid» kan føre til en misforståelse om at «kunstnerisk utviklingsarbeid» tilhører begrepet «utviklingsarbeid» innen den tradisjonelle definisjonen av begrepene «forskning og utviklingsarbeid». Kunstnerisk utviklingsarbeid er et begrep som dekker et bredt tilfang av metoder og prosesser, og man kan finne paralleller innen kunstnerisk utviklingsarbeid til både grunnforskning, avendt forskning og utviklingsarbeid. Kunstnerisk utviklingsarbeid er altså et selvstendig begrep og ikke et begrep som ensidig hører inn under «utviklingsarbeid».

Kunsthøgskolen foreslår at formuleringen – alle steder i loven – endres til «forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid». Dette er en formulering som brukes av NOKUT i tilsynsforskriften og som hindrer misforståelser om hva kunstnerisk utviklingsarbeid er.

Kapittel 3 Organisering og ledelse ved statlige institusjoner (utvalget er delt, flertallets forslag presentert først – deretter mindretallets)

§ 3-3. Styrets sammensetning

Styret skal ha elleve medlemmer og bestå av

- a) fire medlemmer valgt blant ansatte i undervisnings- og forskerstilling
- b) ett medlem valgt blant de teknisk og administrativt ansatte
- c) to medlemmer valgt blant studentene og
- d) fire eksterne medlemmer.

Departementet og styret oppnevner to av de eksterne styremedlemmene hver.
Departementet utpeker ett av de eksterne styremedlemmene til å være styrets leder.

*Kunsthøgskolen er enig/uenig i flertallets forslag om ekstern styreleder.
Uavhengig av om styreleder utpekes av departementet eller om styreleder er valgt rektor er Kunsthøgskolen enig i modellen der departementet og styret oppnevner to eksterne styremedlemmer hver.*

§ 3-5. Rektor

Rektor står for den daglige ledelsen av virksomheten. Rektor skal holde styret orientert om institusjonens virksomhet og resultatutvikling.

Styret ansetter rektor, med mindre rektor velges etter bestemmelsene i tredje til sjette ledd og § 3-6.

Styret selv kan bestemme at rektor skal velges. Både institusjonens ansatte og eksterne kandidater er valgbare som rektor. Styret selv kan fastsette nærmere regler om nominasjon av eksterne kandidater, og om kandidatenes kvalifikasjoner.

Kunsthøgskolen er enig/uenig i at rektor står for den daglige ledelsen av virksomheten og ansettes av styret (enhetlig ledelse). Hvis flertallets forslag om ekstern styreleder og rektor som ansvarlig for den daglige ledelsen, er Kunsthøgskolen enig i at styret selv kan velge om rektor skal tilsettes eller velges.

§ 3-6. Valg av rektor

Hvis styret har bestemt at rektor skal velges, skal stemmene når de telles opp vektes slik at stemmene til de ansatte vektes 75 prosent og stemmene til studentene vektes 25 prosent.

Kunsthøgskolen er enig/uenig i forslaget om endring av stemmevekt.

Tidligere har kravet i UH-loven stemmevekt vært at stemmer fra ansatte i undervisnings- og forskerstilling skulle vektes med minst 51 prosent. Dette sikret rektor faglig legitimitet.

Kunsthøgskolen har en høy andel ansatte i teknisk-administrative stillinger. Dersom den foreslåtte ordningen gjøres gjeldende vil teknisk-administrative som gruppe ha en større stemmevekt enn ansatte i undervisnings- og forskerstilling. Teknisk-administrative som gruppe vil også ha større stemmevekt enn studenter som gruppe.

§ 3-11. Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av styret kan sammen bringe avgjørelser truffet av styret inn for departementet til kontroll av om avgjørelsen er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Spørsmål om det foreligger brudd på bestemmelser gitt i eller i medhold av lov om offentlige anskaffelser eller statsansatteloven kan ikke lovlighetskontrolleres.

Kunsthøgskolen støtter forslaget om at tre eller flere styremedlemmer kan kreve lovlighetskontroll.

Et mindretall (Hessen og Søvig) foreslår at lovens bestemmelser om styreleder, rektor og administrerende direktør skal lyde: (Det avgis bare høringsuttalelse, hvis styret er uenig i flertallets innstilling).

§ x-x. Styrets sammensetning

Styret skal ha elleve medlemmer og bestå av fire medlemmer valgt blant ansatte i undervisnings- og forskerstilling, ett medlem valgt blant de teknisk og administrativt ansatte, to medlemmer valgt blant studentene og fire eksterne medlemmer.

Departementet utpeker ett av de eksterne styremedlemmene til å være styrets leder. Hvis rektor er valgt, er rektor styrets leder, og trer inn i styret i stedet for ett medlem valgt blant ansatte i undervisnings- og forskerstilling.

Styret selv kan fastsette en annen styresammensetning enn fastsatt i første ledd. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvparten av styrets medlemmer. Ansatte i undervisnings- og forskerstilling, teknisk og administrativt ansatte, studenter og eksterne skal være tilfredsstillende representert i styret. Ingen av disse gruppene skal ha flertall alene. § xx første ledd gjelder tilsvarende.

Styret selv kan fastsette at styret skal ha et flertall av eksterne medlemmer. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst to tredjedeler av styrets medlemmer. Ansatte i undervisnings- og forskerstilling, teknisk og administrativt ansatte og studenter skal være tilfredsstillende representert i styret.

Kunsthøgskolen er enig/uenig i mindretallets forslag om at valgt rektor er styrets leder.

§ x-x. Valgt rektor

Rektor kan utpekes ved valg dersom styret treffer vedtak om dette. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvparten av styrets medlemmer. Både institusjonens ansatte og eksterne kandidater er valgbare som rektor. Styret kan fastsette nærmere regler om nominasjon av eksterne kandidater. Hvis rektor er valgt, gjelder følgende om rektor:

- 1. Rektor er styrets leder. Rektor har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av institusjonens virksomhet og fører tilsyn med denne. Rektor, og i dennes sted prorektor, har rett til å delta i møter i alle institusjonens styrer og utvalg.
- 2. Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte. Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før det neste styremøte, og som ikke kan anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles. I sak om avskjed eller suspensjon kan rektor bare beslutte kortvarig suspensjon i tjenesten i påvente av styrets behandling.
- 3. Valgperioden er normalt fire år. Ingen kan gjenvelges som rektor hvis vedkommende vil ha fungert i dette vervet i et sammenhengende tidsrom på åtte år ved den nye valgperiodens begynnelse.
- 4. Den som blir valgt som rektor, trer inn i en åremålsstilling hvis ikke vedkommende allerede er fast ansatt ved institusjonen.
- 5. Ved opptelling skal stemmene vektes etter en fordelingsnøkkel fastsatt av styret, innenfor følgende rammer:

- a) ansatte i undervisnings- og forskerstilling 51–71 prosent
- b) teknisk og administrativt ansatte 5–25 prosent og
- c) studenter 15–30 prosent.
- 6. Styret fastsetter nærmere regler om valget.

§ x-x. *Rektor*

Rektor skal ansettes på åremål med mindre rektor er valgt. Styret foretar utlysning og ansettelse av rektor. Ansettelsesprosessen skal sikre at rektor har legitimitet som institusjonens øverste faglige og administrative leder, og at studentene og de ansatte blir hørt. Styret bestemmer om det skal gis innstilling, og hvem som skal innstille.

Rektor er daglig leder for institusjonens faglige og administrative virksomhet i samsvar med de rammer og pålegg styret fastsetter.

Rektor er sekretær for styret og skal i samråd med styrets leder forberede og gi tilråding i de sakene som legges frem for styret. Rektor har rett til å delta i møter i alle institusjonens styrer, råd og utvalg.

Rektor er ansvarlig for iverksetting av styrets vedtak, og for at disponering av ressurser og eiendom skjer i samsvar med de vedtak som er truffet av styret.

Rektor skal på styrets vegne påse at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger.

Rektor utarbeider og legger frem for styret budsjettforslag og årsregnskap og holder styret løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og andre forhold av betydning for institusjonens virksomhet.

§ x-x. *Institusjonens administrerende direktør*

Dersom styret har vedtatt at rektor skal velges, skal det ved institusjonen være en administrerende direktør.

Direktøren er øverste leder for den samlede administrative virksomhet ved institusjonene, innenfor de rammer styret fastsetter.

Direktøren er sekretær for styret. Direktøren skal, etter samråd med rektor, forberede og gi tilråding i de saker som legges frem for styret. Direktøren er også, personlig eller ved en av sine underordnede, sekretær for de øvrige styringsorganer ved institusjonen.

Direktøren er ansvarlig for iverksetting av de vedtak som treffes i styret, og for disponering av ressurser og eiendom i samsvar med de vedtak som er gjort av styret. Hvis direktøren blir

oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre styret oppmerksom på dette på en egnet måte.

Direktøren utarbeider og legger frem styrets budsjettforslag basert på de rammer for virksomheten som er gitt av styret og rektor.

Direktøren er for øvrig ansvarlig for at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Direktøren utarbeider og legger frem for styret årsregnskap, og holder rektor løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og om andre forhold av betydning for institusjonenes virksomhet.

Direktøren har generell anvisningsmyndighet og er legitimert til å utferdige bindende dokument om institusjonenes eiendommer, så langt ikke annet følger av lov eller fremgår av vedkommende hjemmelsdokument.

Dette mindretallet (Hessen og Søvig) foreslår subsidiært at § 3-3 skal lyde:

§ 3-3. Styrets sammensetning

Styret skal ha elleve medlemmer og bestå av fire medlemmer valgt blant ansatte i undervisnings- og forskerstilling, ett medlem valgt blant de teknisk og administrativt ansatte, to medlemmer valgt blant studentene og fire eksterne medlemmer oppnevnt av departementet.

Departementet og styret oppnevner hver to av de eksterne styremedlemmene.

Departementet og styret oppnevner hver ett av de eksterne varamedlemmene.

Styret utpeker styrelederen blant de eksterne medlemmene. Hvis rektor er valgt, er rektor styrets leder, og trer inn i styret i stedet for ett medlem valgt blant ansatte i undervisnings- og forskerstilling.

Styret kan fastsette en annen styresammensetning enn fastsatt i første ledd. Ansatte i undervisnings- og forskerstilling, teknisk og administrativt ansatte, studenter og eksterne skal være tilfredsstillende representert i styret. Ingen av disse gruppene skal ha flertall alene.

Ekstern styreleder og styremedlemmer har krav på en rimelig godtgjørelse for vervet. Godtgjørelsen fastsettes av departementet.

Departementet kan i særlige tilfeller fastsette en annen styresammensetning eller styreordning enn bestemt i første ledd eller fastsatt etter andre eller tredje ledd.

Et mindretall (Bragdø-Ellenes, Hessen og Riekeles) foreslår at § 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Valg av rektor

Hvis styret har bestemt at rektor skal velges, skal stemmene vektes når de telles opp etter en fordelingsnøkkel fastsatt av styret, innenfor følgende rammer:

- a) ansatte i undervisnings- og forskerstilling 51–71 prosent
- b) teknisk og administrativt ansatte 5–25 prosent og
- c) studenter 15–30 prosent.

Foretas valget i særskilt valgforsamling, skal denne ha en tilsvarende sammensetning.

Et mindretall (Søvig) foreslår at § 3-11 utgår.

(Mindretallsforslagene er tatt med for helhetens skyld – men det gis bare uttalelse, hvis styret er uenig i flertallets forslag).

Kapittel 4 Organisering og ledelse ved private institusjoner

Kapittel 5 Private universiteter og høyskoler – økonomisk tilsyn med mer

Kapittel 6 Opptak til høyere utdanning

Kapittel 7 Læringsmiljø og studentrepresentasjon

Loven justeres for å styrke studentenes rett til å drive studentpolitisk arbeid og være representert i institusjonens organer. I § 8-7 er det spesifisert at studentene skal ha minst 20 prosent av medlemmene i alle kollegiale organ som har beslutningsmyndighet.

Kunsthøgskolen støtter forslaget.

(Studentrådet er bedt om å komme med innspill og dette kan innarbeides i høringsvaret).

Kapittel 8 Undervisning, vurdering, sensur, klage og utstedelse av vitnemål

§ 8-7. Utvalget innføre en ny karakterskala med vurderingsuttrykket utmerket/bestått/ikke-bestått, som kommer i tillegg til A-F skalaen og bestått/ikke-bestått.

Innføring av ny karakterskala utmerket/bestått/ikke-bestått er tenkt å være en mindre detaljert variant av A-F. I og med at KHiO ikke bruker A-F vil dette i utgangspunktet ikke berøre oss.

§ 8-7. Det innføres krav om to sensorer, hvorav minst en ekstern:

- a) ved alle eksamener hvor vurderingsuttrykket er gradert fra A til F eller utmerket/bestått/ikke-bestått,
- b) til selvstendig arbeid i forbindelse med både lavere og høyere grad uavhengig av vurderingsuttrykk,
- c) bedømmelse av muntlig eller utøvende prestasjon
- d) vurdering av praksisstudier eller lignende

Kommentarer til punkt a.-d. over:

- a) KHiO benytte ikke gradert karakterskala A-F så dette vil ikke ha noen betydning*
- b) Dette vil antageligvis ikke medføre store ekstra kostnader siden langt de fleste av våre studier på bachelornivå har ekstern sensor inne til vurdering av avsluttende bachelorprosjekt.*
- c) Angående utøvende prestasjon: Antagelig vil dette omfatte våre forestillinger, produksjoner etc. og at dette kan bli en betydelig kostnad for avdelingene. Dette bør diskuteres med fagavdelingene og med Studentrådet.*
- d) Dette vil kun være aktuelt for PPU og der oppfylles dette kravet allerede.*

(Høringssvar utarbeides etter innspill)

§ 8-11. Bestemmelsen om blind sensur oppheves: Det vil si at sensor i klagerunden nå får tilgang til opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller begrunnelsen for klagen.

(Høringssvar utarbeides etter innspill)

Kapittel 9 Godkjenning av høyere utdanning

Kapittel 10 Sanksjoner ved uønsket adferd

§ 10-1 til 10-5. Bestemmelsene i dagens lov i forbindelse med fusk, falskt vitnemål, ulike former for uredelig opptreden, skikkethetsvurdering og krav om politiattest er gjennomgått. Bestemmelsene om sanksjoner for brudd på disse bestemmelsene er gjennomgått. Gjeldende rett blir i det vesentlige videreført, men det er gjort endringer i utforming og strukturering av bestemmelsene for å forenkle regelverket.

Disse bestemmelsene har stor betydning for den enkelte student og tanken her har vært at klare og enkle regler skal styrke rettsikkerheten til den enkelte student.

§ 10-4. Når det gjelder sanksjoner er det nytt i dette lovforslaget at en student kan bortvises med umiddelbar virkning hvis studenten forstyrrer undervisningen eller medstudenters arbeid.

Kunsthøgskolen støtter forslaget om bortvisning med umiddelbar virkning. Studentrådet har spørsmålet til uttalelse.

§ 10-7. Graden philosophiae doctor

Overskriften gir inntrykk av at det finnes en philosophiae doctor grad. Vi minner om at Kunnskapsdepartementet januar 2018 opprettet graden philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid, slik at det nå finnes to grader.

Kunsthøgskolen anbefaler at overskriften endres slik at den ikke gir inntrykk av at det bare finnes een grad.

§ 10-7. (fjerde ledd)

Klage over ikke godkjent doktorgradsavhandling skal behandles av lokal klagenemnd ved institusjonen.

Her benyttes begrepet «doktorgradsavhandling». Vi minner om at graden philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid normalt ikke benytter begrepet avhandling.

Kunsthøgskolen mener at loven ikke bør anvende begrepet doktorgradsavhandling, fordi begrepet ikke benyttes ved graden philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Kapittel 11   Ansettelser

- Et nytt lovkapittel som samler alle bestemmelser om ansettelser.
- Kapittelet får ny struktur, som følger strukturen i statsansatteloven.
- Bestemmelsen om ansettelsesprosedyrer endres, slik at institusjonen ved ansettelse i undervisnings- og forskerstilling skal gjennomføre intervju, prøveforelesninger eller andre prøver med søkeren, med mindre det er åpenbart unødvendig.
- Det skal ikke være adgang til å gi ansettelse for mer enn én periode som postdoktor.
- Forøvrig videreføres dagens regler.

Et flertall i utvalget foreslår følgende:

- Adgangen til å ansette administrerende direktør på åremål videreføres ikke, jf. kapittel 27.

Et mindretall i utvalget foreslår følgende:

- Adgangen til å ansette administrerende direktør på åremål videreføres, jf. kapittel 27.

Utvalget anbefaler følgende:

- En arbeidsgruppe med medlemmer fra sektoren utreder hvordan ansettelsesprosessen ved universiteter og høyskoler kan gjøres raskere.

Gjennomgang av utvalgets forslag med kommentarer

1. Et nytt lovkapittel som samler alle bestemmelser om ansettelser.

Vår kommentar: Forslaget støttes. Forskrift ses i sammenheng med nytt lovkapittel.

2. Kapittelet får ny struktur, som følger strukturen i statsansattloven

Forslaget støttes.

3. Bestemmelsen om ansettelsesprosedyrer endres, slik at institusjonen ved ansettelse i undervisnings- og forskerstilling skal gjennomføre intervju, prøveforelesninger eller andre prøver med søkeren, med mindre det er åpenbart unødvendig.

Vi ber om at bestemmelsen i UH-loven § 6.3 (3) beholdes. Den gir institusjonen mulighet til å selv avgjøre om det kan gjennomføres intervju og prøveforelesninger/veiledninger ved tilsetting. I ekstraordinære situasjoner, som f.eks ved Covid-19, har muligheten til å gjennomføre prøveforelesninger/veiledninger vært svært begrenset. At institusjonen kan påvirke omfanget av prosessen, er viktig for at vi skal få fullført ansettelser i stillinger innen tidsfrister, i gitte situasjoner og unntaksvis.

§ 6-3 (3) lyder i dag: Ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger skjer på grunnlag av innstilling. Innstilling skjer ut fra sakkyndig bedømmelse etter den stillingsbeskrivelse som er gitt i utlysing og betenkning. Ansettelsesorganet kan avgjøre at det i tillegg skal gjennomføres intervju, prøveforelesninger eller andre prøver

4. Det skal ikke være adgang til å gi ansettelse for mer enn én periode som postdoktor.

Beskrevet i «Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat» og «Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat», og «UH loven § 6.4(4): For stillinger etter første ledd bokstavene f til i gir departementet forskrift om varighet, arbeidets omfang og innhold, og om adgangen til å fornye ansettelsesforholdet. Departementet kan gi forskrift om beregning av ansettelsestid for stipendiater etter [statsansatteloven § 9](#)»

Forslaget støttes

5. Ansettelse av direktør på åremål

Et flertall i utvalget foreslår følgende:

Adgangen til å ansette administrerende direktør på åremål videreføres ikke.

Et mindretall i utvalget foreslår følgende:

Adgangen til å ansette administrerende direktør på åremål videreføres.

Forslagene er fremmet som en konsekvens av flertallets forslag om enhetlig ledelse og følger direkte av hovedspørsmålet i kap 3.

6. En arbeidsgruppe med medlemmer fra sektoren utreder hvordan ansettelsesprosessen ved universiteter og høyskoler kan gjøres raskere.

Kunsthøgskolen støtter forslaget om arbeidsgruppe. Vår erfaring er at koordinering av sakkyndig komité er tidkrevende, regelverket er komplekst og medfører at medlemmer i sakkyndig komité ikke klarer å prioritere oppgaven i stor nok grad. Dette vanskeliggjør gjennomføringen av arbeidet sakkyndig komité skal gjøre. Vi etterlyser en klargjøring av oppgaven. Det kan eksempelvis være hensiktsmessig å legge arbeidet med å lede sakkyndig komité til faste førstestillinger, og at dette ansvaret kan rullere. Slik kan vi oppnå større velvilje til fremdrift og til å fullføre bedømmelsesprosessen innen gitt tidsramme. Hovedproblemet slik vi ser det, er at arbeidet strekker seg ut i tid, og at bedømmelsen får variert grad av kvalitet grunnet tidsnød etter gjentatte purringer fra KHiO.

7. Midlertidighet

Utvalget har ikke klart å identifisere mulige regelendringer som kan avhjelpe situasjonen med den høye andelen midlertidige ansettelser ved universiteter og høyskoler. Utvalget viser til at denne utfordringen allerede er forsøkt avhjulpet i den nye statsansatteloven, som gjelder for hele statlig sektor. Utvalget oppfordrer derfor sektoren selv, og hver enkelt institusjon, til å arbeide systematisk med å etablere en god kultur og hensiktsmessige rutiner ved ansettelser. Målet er å sikre at hovedregelen om fast ansettelse følges uavhengig av finansieringskilde, og at hjemlene for å ansette midlertidig anvendes korrekt. Dette forutsetter at administrasjonen ved de enkelte institusjonene har tilstrekkelig kompetanse på ansettelsesreglene.

Kunsthøgskolen støtter utvalgets tilnærming og at det må jobbes med praksis, kultur og holdninger i sektoren.

8. Åremål

Utvalget har fremmet forslag om å videreføre åremålsbestemmelsen § 6-4(1) j.

Kunsthøgskolen støtter utvalgets beskrivelse av behovet for og bruken av åremålsbestemmelsen og at åremål videreføres. Ved KHiO er åremålsbestemmelsen vesentlig for at vi skal klare å ivareta krav om fornying og utvikling innenfor de ulike fagområdene.

Kapittel 12   Institusjonens klagenemnd og nasjonale klageorgan

Kapittel 13   Behandling av personopplysninger

Kapittel 14   NOKUT

Kapittel 15   Akkreditering av institusjoner og studietilbud

2.3 Vurdering

For Kunsthøgskolen i Oslo vil antakelig forslagene i lovens kap. 3 ha størst endringskraft og NOU-ens forslag oppsummeres derfor her;

Det foreslås at alle universiteter og høyskoler skal ha ekstern styreleder, som utpekes av departementet. Rektor er styrets sekretær og ikke medlem av styret. Rektor vil ha samlet ansvar for den faglige og administrative virksomheten. Det er ikke administrerende direktør og alle oppgaver som er tillagt administrerende direktør vil være tillagt rektor. Rektor kan enten tilsettes av styret eller velges av ansatte og studenter. Forslaget er at faglige og teknisk administrative stemmer har samme stemmevekt. Som ansvarlig for den samlede virksomheten vil rektor forventes å ha en administrativ og faglig kompetanse.

I dagens modell er valgt rektor som styreleder øverst ansvarlig for virksomheten og tegner virksomheten utad. Rektor er ansvarlig for den faglige virksomheten og administrerende direktør har ansvar for den administrative virksomheten. Ved valg har ansatte i faglige stillinger stemmeovervekt. Administrerende direktør har et selvstendig ansvar men skal etter loven, som styrets sekretær, samrå seg med rektor før saker legges frem for styret.

Institusjonslandskapet er i dag slik at omtrent halvparten av universitene og høyskolene har ekstern styreleder og rektor som styrets sekretær.

Styret kan i hovedsak velge å enten støtte flertallets modell med ekstern styreleder og tilsatt/valgt rektor eller å støtte mindretallets modell som ønsker å oppretholde at institusjonens styre selv velger modell.

2.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Ingen.

Forslag til vedtak

Styret ber administrasjonen oversende høringssvar i tråd med forslagene i denne sak og styrets konklusjoner etter behandling.

Administrasjonen bes i samråd med rektor å innarbeide synspunkter som spilles inn fra tillitsvalgte, studenter og ansatte.